
VOLA A/S

Lunavej 2, 8700 Horsens

Årsrapport for 2018

CVR-nr. 17 53 13 28

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på selskabets ordi-
nære generalforsamling
den 2 /5 2019

Claus Berner Nielsen
Dirigent

pwc

Indholdsfortegnelse

Side

Påtegninger

Ledelsespåtegning 1

Den uafhængige revisors revisionspåtegning 2

Ledelsesberetning

Selskabsoplysninger 5

Hoved- og nøgletal 6

Ledelsesberetning 7

Årsregnskab

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december 10

Balance 31. december 11

Egenkapitalopgørelse 13

Noter til årsregnskabet 14

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 for VOLA A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Horsens, den 2. maj 2019

Direktion

Johannes Aagaard Saugbjerg
adm. direktør

Poul Verner Overgaard

Peder Nygaard

Birthe Tofting

Bestyrelse

Karsten Thuen
formand

Karen Kiilerich Overgaard

Poul Verner Overgaard

Claus Berner Nielsen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i VOLA A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret årsregnskabet for VOLA A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften;

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Aarhus, den 2. maj 2019

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Claus Lindholm Jacobsen
statsautoriseret revisor
mne23328

Lars Greve Jensen
statsautoriseret revisor
mne32199

Selskabsoplysninger

Selskabet

VOLA A/S
Lunavej 2
8700 Horsens

Telefon: 70235500
Hjemmeside: www.vola.dk

CVR-nr.: 17 53 13 28
Regnskabsperiode: 1. januar - 31. december
Stiftet: 29. marts 1954
Hjemstedskommune: Horsens

Bestyrelse

Karsten Thuen, formand
Karen Kiilerich Overgaard
Poul Verner Overgaard
Claus Berner Nielsen

Direktion

Johannes Aagaard Saugbjerg
Poul Verner Overgaard
Peder Nygaard
Birthe Tofting

Revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Nobelparken
Jens Chr. Skous Vej 1
8000 Aarhus C

Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan selskabets udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	2018	2017	2016	2015	2014
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Hovedtal					
Resultat					
Nettoomsætning	326.052	311.489	291.488	252.088	231.775
Bruttofortjeneste	168.430	168.033	159.149	127.933	121.247
Resultat af ordinær primær drift	45.636	49.405	53.069	32.123	33.586
Resultat før finansielle poster	50.798	55.378	57.773	35.914	37.227
Resultat af finansielle poster	222	-658	-376	906	717
Årets resultat	39.388	42.403	44.469	27.900	28.334
Balance					
Balancesum	148.427	173.591	177.699	145.438	134.036
Egenkapital	99.885	120.497	138.094	113.626	105.726
Investering i materielle anlægsaktiver	19.969	14.255	-12.229	11.126	11.260
Antal medarbejdere	217	208	193	185	173
Nøgletal i %					
Bruttomargin	51,7%	53,9%	54,6%	50,7%	52,3%
Overskudsgrad	15,6%	17,8%	19,8%	14,2%	16,1%
Afkastningsgrad	34,2%	31,9%	32,5%	24,7%	27,8%
Soliditetsgrad	67,3%	69,4%	77,7%	78,1%	78,9%
Forrentning af egenkapital	35,7%	32,8%	35,3%	25,4%	28,6%

Nøgletallene er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings anbefalinger og vejledning. Der henvises til definitioner i afsnittet om regnskabspraksis.

Ledelsesberetning

Årsrapporten for VOLA A/S for 2018 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C.

Årsrapporten er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Væsentligste aktiviteter

Selskabets forretningsgrundlag er udvikling, produktion, markedsføring og salg af vandhaner i forbindelse med totale indretningsløsninger af høj kvalitet. Det er målet at sikre kunderne den mest værdiskabende indretningsløsning med henblik på kvalitet og design.

Egenfremstilling af produkterne gennemføres på virksomhedens adresse i Horsens. Afsætning sker dels via koncernens egen repræsentation i Danmark, England, Holland, Belgien, Schweiz, Tyskland, Østrig, Sverige, Kina, Australien og Hong Kong og dels gennem et verdensdækkende forhandlernet.

Udvikling i året

I regnskabsåret er der realiseret en omsætning på TDDK 326.052, hvilket er en stigning på TDKK 14.563 set i forhold til 2017.

Årets driftsresultat (EBIT) udgør TDKK 51.020 mod TDKK 54.720 i 2017.

Selskabets resultatopgørelse for 2018 udviser et overskud på TDKK 39.388, og selskabets balance pr. 31. december 2018 udviser en egenkapital på TDKK 99.885.

Ledelsen anser resultatet for tilfredsstillende og over det forventede.

Forventninger for det kommende år

VOLA A/S forventer at omsætning i 2019 vil blive højere. Det er dog væsentligt at tilføje, at omsætningen i høj grad end tidligere påvirkes af usikkerheder på projektmarkedet, hvor et tabt eller vundet projekt på grund af størrelsen har stor indvirkning på omsætningen.

I 2019 videreføres en række igangsatte initiativer til styrkelse af det fremtidige salg, herunder fortsætter udbygningen af aktiviteten i Asia Pacific. Udvidelsen af produktionskapaciteten forventes at være i fuld drift ultimo 2019. Driftsresultatet (EBIT) forventes at være højere i 2019.

Ledelsesberetning

Særlige risici - driftsrisici og finansielle risici

Drift

VOLA A/S' omsætning er hovedsageligt ordresalg via koncernens egne afsætningskanaler i Europa. Geografisk søges risikoen spredt ved et øget fokus på at skabe kendskab til VOLA brandet og opbygge relationer til førende internationale arkitekter og dermed skabe forudsætninger for fremtidigt salg af VOLA i Mellemøsten og Asia Pacific.

Valutarisici

Køb og salg i fremmed valuta på koncernniveau sker primært i EUR, GBP og CHF. Udviklingen i valutakurserne vurderes at have en vis indflydelse på selskabets resultat. VOLA-koncernen har besluttet sig for ikke at anvende finansielle instrumenter til afdækning af denne risiko.

Renterisici

Det er selskabets politik, at der foretages identifikation af alle væsentlige finansielle risici. VOLA-koncernen benytter sig af finansielle instrumenter til afdækning mod væsentlige rentestigninger.

Kreditrisici

Kreditrisikoen knytter sig til tilgodehavender fra salg. Beløbene, som de nævnte balanceposter er opført med i årsrapporten, er identiske med den maksimale risiko.

Grundlaget for indtjeningen

Forskning og udvikling

Sortimentet udvikles løbende med henblik på at optimere produkternes design og funktion i henhold til de aktuelle trends i markedet. Ud over løbende udvikling af eksisterende VOLA produkter foregår der en betydelig aktivitet i forbindelse med teknisk produkttilpasning til specifikke kundeønsker.

Eksternt miljø

VOLA A/S betragter miljøansvarlig adfærd som en af forudsætningerne for fremtidig forretningsmæssig succes. VOLA udvikler til stadighed produkter og processer, for at minimere belastningen af det ydre miljø sideløbende med, at VOLA konstant udvikler og forbedrer det interne arbejdsmiljø. Selskabet er certificeret inden for miljø (ISO 14001) og arbejdsmiljø (ISO 18001).

Videnressourcer

De væsentligste videnressourcer knytter sig til en betydelig kompetence inden for udvikling, produktion og markedsføring af design-armaturer.

Ledelsesberetning

Usikkerhed ved indregning og måling

Der er ikke forekommet usikkerhed ved indregning og måling i årsrapporten.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	2018 DKK	2017 DKK
Nettoomsætning		326.052.281	311.489.076
Andre driftsindtægter		5.161.866	5.972.707
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		-89.631.987	-79.346.377
Andre eksterne omkostninger		-73.151.902	-70.082.569
Bruttoresultat		168.430.258	168.032.837
Personaleomkostninger	1	-107.069.984	-102.562.713
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	2	-10.562.011	-10.091.992
Resultat før finansielle poster		50.798.263	55.378.132
Finansielle indtægter	3	406.068	626.948
Finansielle omkostninger	4	-184.499	-1.284.768
Resultat før skat		51.019.832	54.720.312
Skat af årets resultat	5	-11.632.165	-12.317.582
Årets resultat		39.387.667	42.402.730

Balance 31. december

Aktiver

	Note	2018 DKK	2017 DKK
Erhvervede licenser		25.313	50.634
Immaterielle anlægsaktiver	6	25.313	50.634
Produktionsanlæg og maskiner		27.703.190	34.209.367
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		6.709.004	6.311.078
Indretning af lejede lokaler		1.761.263	2.125.502
Materielle anlægsaktiver under udførelse		15.567.459	0
Materielle anlægsaktiver	7	51.740.916	42.645.947
Andre tilgodehavender		600.776	376.248
Finansielle anlægsaktiver	8	600.776	376.248
Anlægsaktiver		52.367.005	43.072.829
Varebeholdninger	9	37.168.156	30.546.409
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		20.555.518	22.488.344
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		15.103.195	54.155.575
Andre tilgodehavender		5.372.530	4.041.684
Selskabsskat		386.574	4.051.830
Periodeafgrænsningsposter	10	2.357.291	2.505.525
Tilgodehavender		43.775.108	87.242.958
Værdipapirer		1	1
Likvide beholdninger		15.117.083	12.728.487
Omsætningsaktiver		96.060.348	130.517.855
Aktiver		148.427.353	173.590.684

Balance 31. december

Passiver

	Note	2018 DKK	2017 DKK
Selskabskapital		3.600.000	3.600.000
Overført resultat		76.284.858	56.897.190
Foreslået udbytte for regnskabsåret		20.000.000	60.000.000
Egenkapital		99.884.858	120.497.190
Hensættelse til udskudt skat	12	1.173.881	663.379
Hensatte forpligtelser		1.173.881	663.379
Leverandører af varer og tjenesteydelser		12.547.078	17.461.675
Anden gæld		34.821.536	34.968.440
Kortfristede gældsforpligtelser		47.368.614	52.430.115
Gældsforpligtelser		47.368.614	52.430.115
Passiver		148.427.353	173.590.684
Resultatdisponering	11		
Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	13		
Nærtstående parter	14		
Anvendt regnskabspraksis	15		

Egenkapitalopgørelse

	Selskabskapital	Overført resultat	Foreslået udbytte for regnskabs- året	I alt
	DKK	DKK	DKK	DKK
Egenkapital 1. januar	3.600.000	56.897.191	60.000.000	120.497.191
Betalt ordinært udbytte	0	0	-60.000.000	-60.000.000
Årets resultat	0	19.387.667	20.000.000	39.387.667
Egenkapital 31. december	3.600.000	76.284.858	20.000.000	99.884.858

Noter til årsregnskabet

	2018	2017
	DKK	DKK
1 Personaleomkostninger		
Lønninger	96.728.743	93.222.524
Pensioner	8.309.042	7.631.992
Andre omkostninger til social sikring	2.032.199	1.708.197
	107.069.984	102.562.713
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse:		
Direktion	6.099.529	6.295.455
Bestyrelse	1.294.744	1.075.335
	7.394.273	7.370.790
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	217	208
2 Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver		
Afskrivninger af immaterielle anlægsaktiver	25.320	24.265
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	10.536.691	10.067.727
	10.562.011	10.091.992
Erhvervede licenser	25.320	24.265
Produktionsanlæg og maskiner	8.037.472	7.564.387
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	2.009.698	2.020.201
Indretning af lejede lokaler	489.521	483.139
	10.562.011	10.091.992
3 Finansielle indtægter		
Renteindtægter tilknyttede virksomheder	272.294	505.777
Andre finansielle indtægter	133.774	121.171
	406.068	626.948

Noter til årsregnskabet

	2018 DKK	2017 DKK
4 Finansielle omkostninger		
Andre finansielle omkostninger	156.979	212.373
Valutakurstab	27.520	1.072.395
	184.499	1.284.768
5 Skat af årets resultat		
Årets aktuelle skat	11.121.663	12.601.274
Årets udskudte skat	510.502	-283.692
	11.632.165	12.317.582
6 Immaterielle anlægsaktiver		
		Erhvervede licenser DKK
Kostpris 1. januar		75.954
Kostpris 31. december		75.954
Ned- og afskrivninger 1. januar		25.321
Årets afskrivninger		25.320
Ned- og afskrivninger 31. december		50.641
Regnskabsmæssig værdi 31. december		25.313

Noter til årsregnskabet

7 Materielle anlægsaktiver

	Produktionsan- læg og maski- ner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Indretning af le- jede lokaler	Materielle an- lægsaktiver un- der udførelse
	DKK	DKK	DKK	DKK
Kostpris 1. januar	132.417.320	27.635.227	8.706.840	0
Tilgang i årets løb	1.594.536	2.681.556	125.282	15.567.459
Afgang i årets løb	-1.810.974	-2.452.722	0	0
Kostpris 31. december	<u>132.200.882</u>	<u>27.864.061</u>	<u>8.832.122</u>	<u>15.567.459</u>
Ned- og afskrivninger 1. januar	98.207.953	21.324.149	6.581.338	0
Årets afskrivninger	8.037.472	2.009.698	489.521	0
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	-1.747.733	-2.178.790	0	0
Ned- og afskrivninger 31. december	<u>104.497.692</u>	<u>21.155.057</u>	<u>7.070.859</u>	<u>0</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>27.703.190</u>	<u>6.709.004</u>	<u>1.761.263</u>	<u>15.567.459</u>

8 Finansielle anlægsaktiver

	Andre tilgodeha- vender
	DKK
Kostpris 1. januar	376.248
Tilgang i årets løb	<u>224.528</u>
Kostpris 31. december	<u>600.776</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>600.776</u>

Noter til årsregnskabet

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	DKK	DKK
9 Varebeholdninger		
Råvarer og hjælpematerialer	21.039.040	18.375.992
Varer under fremstilling	11.756.187	9.369.999
Færdigvarer og handelsvarer	4.372.929	2.800.418
	<u>37.168.156</u>	<u>30.546.409</u>
10 Periodeafgrænsningsposter		
Periodeafgrænsningsposter udgøres af forudbetalte omkostninger vedrørende licenser, royalty, abonnementer og serviceaftaler.		
11 Resultatdisponering		
Foreslået udbytte for regnskabsåret	20.000.000	60.000.000
Overført resultat	19.387.667	-17.597.270
	<u>39.387.667</u>	<u>42.402.730</u>
12 Hensættelse til udskudt skat		
Hensættelse til udskudt skat 1. januar	663.379	947.071
Årets indregnede beløb i resultatopgørelsen	510.502	-283.692
Hensættelse til udskudt skat 31. december	<u>1.173.881</u>	<u>663.379</u>

Noter til årsregnskabet

	<u>2018</u> DKK	<u>2017</u> DKK
13 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser		
Leje- og leasingforpligtelser		
Lejeforpligtelser i henhold til kontrakter, ialt	139.977.049	17.331.858
Andre eventualforpligtelser		
Der er indgået forhåndsftale om køb hos leverandører for	21.815.883	6.194.000

14 Nærtstående parter

Grundlag

Bestemmende indflydelse

Carsten Overgaard Holding ApS, Horsens
VOLA Holding A/S, Horsens

Ultimativ moderselskab
Moderselskab

Koncernregnskab

Selskabet indgår i koncernrapporten for moderselskab og det ultimative moderselskab

Navn

Hjemsted

VOLA Holding A/S

Horsens

Carsten Overgaard Holding ApS

Horsens

Noter til årsregnskabet

15 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for VOLA A/S for 2018 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Årsregnskab for 2018 er aflagt i DKK.

Pengestrømsopgørelse

Med henvisning til årsregnskabslovens § 86, stk. 4 og til pengestrømsopgørelsen i koncernregnskabet for VOLA Holding A/S, CVR-nr. 25 77 06 84 og Carsten Overgaard Holding ApS, CVR-nr. 20 58 67 37 har selskabet undladt at udarbejde pengestrømsopgørelse.

Generelt om indregning og måling

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Omregning af fremmed valuta

Som præsentrationsvaluta benyttes danske kroner. Alle andre valutaer anses som fremmed valuta.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår på grund af forskelle mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens kurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og transaktionsdagens kurs ind-

Noter til årsregnskabet

15 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

regnes i resultatopgørelsen som en finansiel post, jf. dog afsnittet regnskabsmæssig afdækning.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Ved salg af varer indregnes nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå selskabet.

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå virksomhedens nettoomsætning.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger indeholder omkostninger til distribution, salg, reklame, administration, lokaler, tab på debitorer mv.

Under andre eksterne omkostninger indregnes tillige forsknings- og udviklingsomkostninger, der ikke opfylder kriterierne for aktivering.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsindtægter/-omkostninger

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til selskabets hovedaktivitet.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger omfatter renter, finansielle omkostninger ved finansiel leasing, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer, samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen.

Noter til årsregnskabet

15 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat, som består af årets aktuelle skat og årets udskudte skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til egenkapitaltransaktioner.

Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Erhvervet goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Goodwill afskrives lineært over den økonomiske brugstid, der er vurderet til 5 år.

Patenter og licenser måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger eller til genindvindingsværdien, hvor denne er lavere. Patenter afskrives over den resterende patentperiode, og licenser afskrives over aftaleperioden, dog maksimalt 3 år.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egne fremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til lønforbrug, materialer, komponenter og underleverandører.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Produktionsanlæg og maskiner	5-10 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-7 år
Indretning af lejede lokaler	10 år

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Noter til årsregnskabet

15 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Finansielle anlægsaktiver

Finansielle anlægsaktiver omfatter andre tilgodehavender i form af depositum.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgsomkostninger. Nettorealiseringsværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer og direkte løn med tillæg af indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket normalt udgør nominel værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer og kapitalandele, indregnet under omsætningsaktiver, omfatter børsnoterede obligationer og aktier, der måles til dagsværdien på balancedagen. Dagsværdien opgøres på grundlag af den senest noterede salgskurs.

Egenkapital

Udbytte

Udbytte, som ledelsen foreslår uddelt for regnskabsåret, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Noter til årsregnskabet

15 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gældsmetode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen eller i egenkapitalen, når den udskudte skat vedrører poster, der er indregnet i egenkapitalen.

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Finansielle gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominal værdi.

Noter til årsregnskabet

15 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Hoved- og nøgletal

Forklaring af nøgletal

Bruttomargin	$\frac{\text{Bruttofortjeneste} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$
Forrentning af egenkapital	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$